

Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans
Raporu

Mart 2017

12. Hafta (20 – 26 Mart 2017)

ÖZET

Ülkemizde 2017 yılı 12. hafta itibariyle çalışılan Sentinel Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) sürveyans numunelerindeki influenza pozitifliği bir önceki haftaya göre düşüş göstererek % 18,2 olarak saptanmıştır. Çalışılan 88 sentinel numunenin 2'sinde İnfluenza A (H3N2), 14'ünde İnfluenza B virüsü tespit edilmiştir.

Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) sürveyans numunelerindeki İnfluenza pozitiflik yüzdesi artış göstererek % 11,1 olarak saptanmıştır. Çalışılan 54 sentinel numuneden 2'sinde İnfluenza A (H3N2), 3'ünde İnfluenza B, 1'inde İnfluenza A virüsü tespit edilmiştir. Ayrıca diğer solunum yolu virüsleri arasında en fazla saptanan virüs RSV olmuştur.

Avrupa'da, 2016-2017 influenza sezonunun 11. Haftasında çoğu ülkede düşük yoğunlukta bildirilen influenza aktivitesi düşmeye devam etmiştir. Sentinel örneklerde virüs saptanma oranı % 22'den % 17'ye düşmüştür. İnfluenza sezonunun ikinci yarısında görüldüğü gibi 11. Hafta İnfluenza B virüs yüzdesinin İnfluenza A virüs yüzdesini aştığı ilk hafta olmuştur. Sezonda tespit edilen İnfluenza tip B virüslerinin oranı düşük kalmıştır.

Kuzey yarım kürenin ılıman bölgesinde influenza aktivitesi azalmıştır. Özellikle Doğu Asya ve Avrupa'daki çoğu ülkede zaten influenza aktivitesi pik yapmıştır. Dünya genelinde İnfluenza A (H3N2) virüsü baskın virüs olmuştur. Güney Asya'da H1N1 influenza aktivitesi artmaktadır. Şimdiye kadar karakterize edilen influenza virüslerinin çoğunun, Kuzey Yarımkürede 2016-2017 influenza sezonunda kullanılan aşılarda bulunan referans virüslerle antijenik olarak benzer olduğu saptanmıştır. Antiviral duyarlılığı için test edilen virüslerin nerdeyse tamamı nöraminidaz antiviral ilaçlara duyarlı olarak saptanmıştır.

Kuzey Amerika'da Kanada ve ABD'de influenza ve diğer solunum yolu virüsleri aktivitesi azalmıştır. Meksika'da influenza A (H1N1) pdm09 virüs baskınlığı ile influenza aktivitesi hafif artmıştır.

Avrupa'da influenza A (H3N2) ve influenza B virüsü baskınlığı ile influenza aktivitesi azalmıştır. Son haftalarda İnfluenza B virüsü artmıştır. 65 yaş üzeri kişilerde şiddetli hastalığın sıklıkla influenza enfeksiyonu ile ilişkili olduğu bildirilmiştir.

Doğu Asya'da İnfluenza A (H3N2) virüsü baskınlığı ile influenza aktivitesi azalmaya devam etmiştir.

Batı Asya'da bölgesel olarak influenza aktivitesi azalmaya devam etmiştir. Dolaşımdaki virüsler influenza A (H3N2) ve influenza B virüsleri olmuştur.

Güney Asya'da influenza aktivitesi Hindistan ve Sri Lanka'da azalmaya devam etmiştir. Dolaşımdaki virüs, İnfluenza B virüsünü takiben İnfluenza A (H1N1) pdm09 virüsü olmuştur.

Güneydoğu Asya'da influenza aktivitesi düşük kalmıştır.

Kuzey Afrika'da Tunus'ta influenza A (H3N2) ve influenza B virüslerinin tespiti ile düşük influenza aktivitesi bildirilmiştir.

Batı Afrika'da Gana ve Mali'de İnfluenza B virüsü tespiti ile influenza aktivitesi bildirilmeye devam etmiştir. Doğu Afrika'da Etiyopya ve Mauritius'da İnfluenza A (H3N2) virüs baskınlığı ile influenza aktivitesi bildirilmiştir.

Karayip ülkelerinde ve Orta Amerika'da influenza ve diğer solunum yolu virüsleri aktivitesi genel olarak düşük kalmıştır.

Tropikal Güney Amerika'da influenza ve diğer solunum yolu virüsleri aktivitesi düşük kalırken, Kolombiya'da RSV aktivitesi yüksek kalmıştır.

Güney yarım kürenin ılıman bölgesinde influenza aktivitesi mevsimsel düzeyde kalmıştır.

DSÖ GISRS (Global Influenza Surveillance and Response System) laboratuvarlarında 20 Şubat – 5 Mart 2017 tarihleri arasında 156 226'dan fazla numune değerlendirilmiştir. İnfluenza virüsü, 34 376 numunede tespit edilmiş olup, numunelerin % 77,3'ünde İnfluenza A, % 22,7'sinde İnfluenza B virüsü saptanmıştır. İnfluenza A tespit edilenlerin % 8,1'i İnfluenza A (H1N1), % 91,9'u ise İnfluenza A(H3N2) alt tipidir. İnfluenza B tespit edilenlerin % 71,4'ünün B/Yamagata soyundan, % 28,6'sının ise B/Victoria soyundan olduğu bildirilmiştir.

2017-2018 kuzey yarımküre influenza mevsimi için aşı önerisi yapılmıştır ve aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

http://www.who.int/influenza/vaccines/virus/recommendations/201703_recommendation.pdf?ua=1

HAFTALIK İNFLUENZA (GRİP) SÜRVEYANS RAPORU**Sentinel İnfluenza Sürveyansı:****Neden Yapılıyor?**

Mevsimsel Grip ülkemizde ve dünyada her yıl milyonlarca insanı etkilemekte, genel olarak bilindiğinden çok daha fazla sayıda hastane yatışlarına ve ölümlere neden olmaktadır. Ülkemizde grip hastalığını izlemek, sezon başlangıcını ve bitişini saptamak, olası salgınları önceden fark etmek, grip virüsünün alt tiplerini tespit etmek, ağır/şiddetli influenza vakalarını değerlendirmek, influenza nedeniyle hastaneye yatan ağır vakaların risk faktörlerini takip etmek ve değerlendirmek, hastalığın şiddeti ve mortalite açısından yüksek risk gruplarını saptamak, izlemek ve virüs suşları ile olan ilişkisini değerlendirmek, virüs suşları ile hastalık şiddeti arasındaki ilişkiyi belirlemek ve elde edilen bilgilerle ülkemizi dünya genelindeki bilgiler ile birlikte değerlendirmek ve sonuç olarak vatandaşlarımızı gripten korumak amaçları ile Sağlık Bakanlığımız bünyesinde yürütülen çalışmaya “Sentinel İnfluenza Sürveyansı” denir. Haftalık İnfluenza Sürveyans Raporu, bu sürveyansın haftalık sonuçları ile birlikte ülkemiz ve dünyadaki son durumu özetleyen bir rapordur.

Nasıl Yapılıyor?

Gribin takibi dünya genelindeki ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bölgesel olarak yapılmakta ve bu sayede grip yakından ve güvenli olarak izlenmektedir. İnfluenza hastalığının takibine yönelik sentinel sürveyans çalışması; aile hekimlerine ayaktan başvuran hastalar üzerinden “İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık” sürveyansı olarak, hastaneye yatan hastalar üzerinden “Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı” olarak değerlendirilmektedir.

İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık sürveyansı kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 17 ilimizde çalışan toplam 180 Aile hekimimiz görev almaktadır. Aile hekimleri her hafta kendilerine başvuran kişiler içerisinde “Grip Benzeri Hastalık” geçiren hasta sayılarını ve bu hastaların en az birinden aldıkları numuneleri değerlendirilmek üzere göndermektedir.

SARI sürveyansı kapsamında ise ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 5 ilde seçilmiş hastaneler görev almaktadır. Hekimler hastanede yatan ve SARI vaka tanımına uyan tüm hastalardan aldıkları numuneleri ve hastaneye yatan hasta sayılarını değerlendirilmek üzere göndermektedir.

Numuneler Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Viroloji Laboratuvarı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Viroloji Laboratuvarı, Samsun Halk Sağlığı Laboratuvarı, Erzurum Halk Sağlığı Laboratuvarı, Adana Halk Sağlığı Laboratuvarı, İzmir Halk Sağlığı Laboratuvarı ve İstanbul Halk Sağlığı Laboratuvarı’nda çalışılmaktadır.

Aile hekimleri tarafından bildirilen “Grip Benzeri Hastalık” ve belirlenmiş hastanelerden bildirilen “Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları” sayıları ile her hafta salı günü akşamı itibariyle laboratuvarlardan alınan numune sonuçları ile birlikte

değerlendirilmekte ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından analizi yapılmaktadır. Analiz sonuçları ile bu raporda yer alan tablolar, grafikler ve değerlendirmeler yayınlanmaktadır.

Tablo ve Grafiklerin Açıklamaları:

Tablo-1: Bu tabloda, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo-2: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans toplam sonuçları yer almaktadır.

Tablo 3: Bu tabloda, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında, raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 4: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı toplam sonuçları yer almaktadır.

Grafik-1: Bu grafikte, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Grip Benzeri Hastalık sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında saptanan poliklinik sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-2: Bu grafikte ise, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik-3: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve hastaneye yatan hastalar içinde Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında hastaneye yatan hasta sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-4: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik –5: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen Diğer Solunum Yolu Virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı yer almaktadır.

Not: Sütunlarda laboratuvarlara ait sonuçlar ayrı ayrı ve Türkiye toplamı yer alırken, satırlarda tespit edilen virüs tipleri yer almaktadır.

TABLO-1
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (12. Hafta)

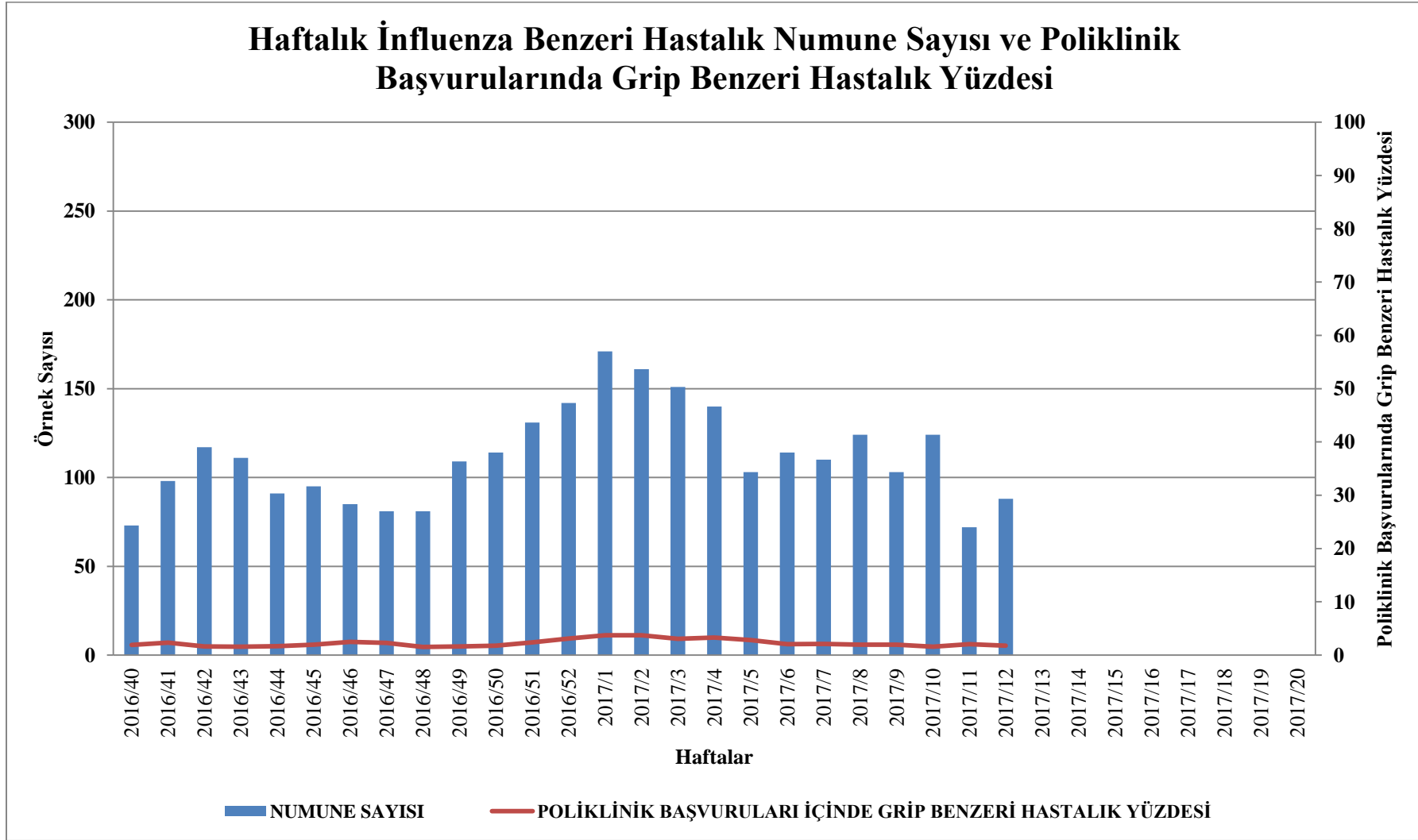
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L.		TOPLAM	
	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%	Savı	%
Gelen Numune	16		7		32		14		10		5		4		88	
Çalışılan Numune	16		7		32		14		10		5		4		88	
Toplam Pozitiflik*	2	12.5	1	14.3	10	31.3	2	14.3	0	0.0	1	20.0	0	0.0	16	18.2
İnf A		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A H1N1		0		0		0		0		0		0		0		0
İnf A/H3		0		0		2		0		0		0		0		2
İnf B		2		1		8		2		0		1		0		14
TOPLAM		2		1		10		2		0		1		0		16

Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

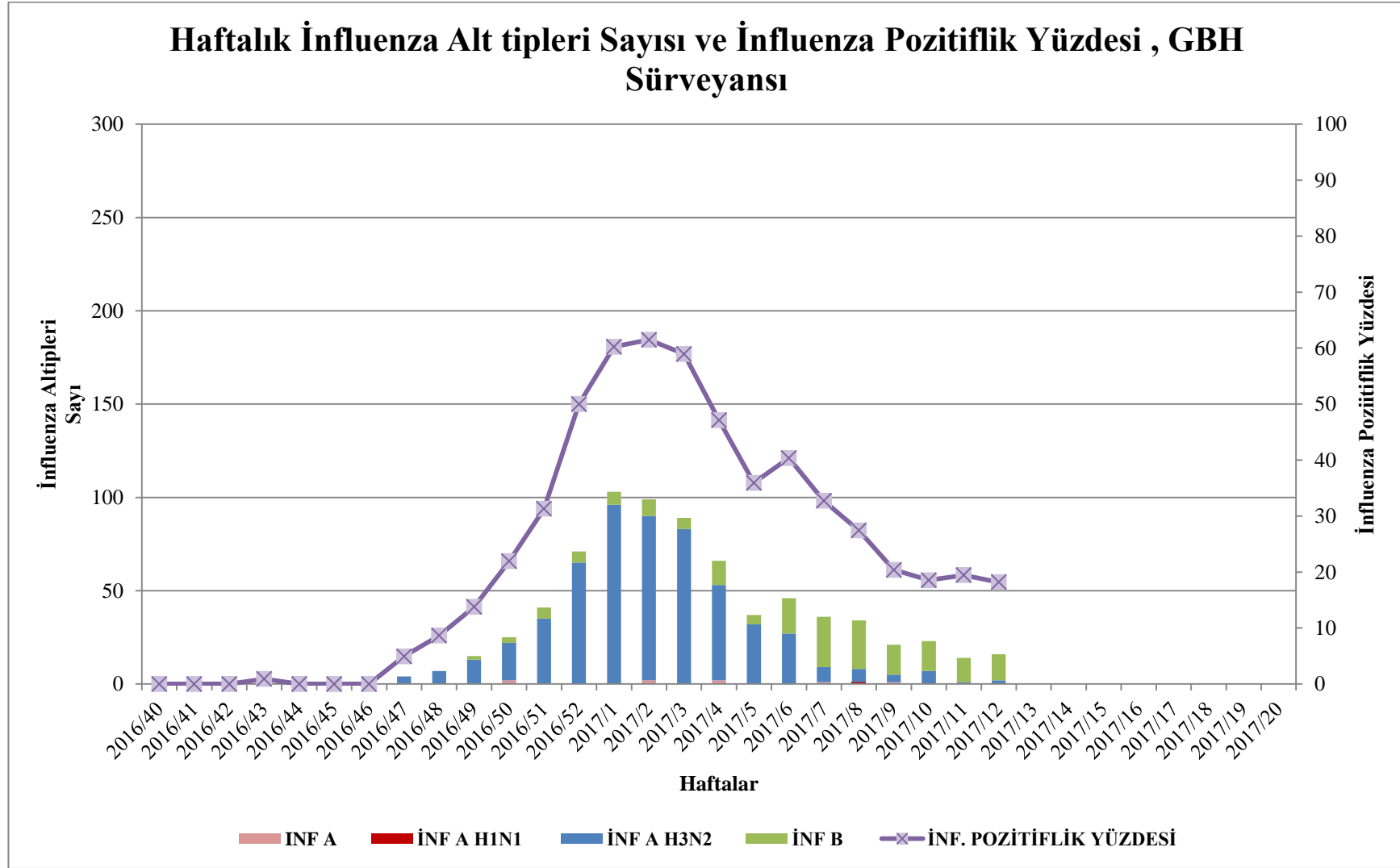
TABLO-2
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (40 - 12. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	642		104		905		408		394		271		113		2837	
Çalışılan Numune	642		104		901		408		394		271		113		2833	
Toplam Pozitiflik*	161	25.1	35	33.7	243	27.0	110	27.0	101	25.6	58	21.4	50	44.2	758	26.8
İnf A	0		0		0		0		0		0		2		2	
İnf A H1N1	1		0		0		0		0		0		0		1	
İnf A/H3	115		32		182		60		92		48		37		566	
İnf B	45		3		61		50		9		10		11		189	
TOPLAM	161		35		243		110		101		58		50		758	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-1: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi.

Grafik-2: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

TABLO-3
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (12. Hafta)

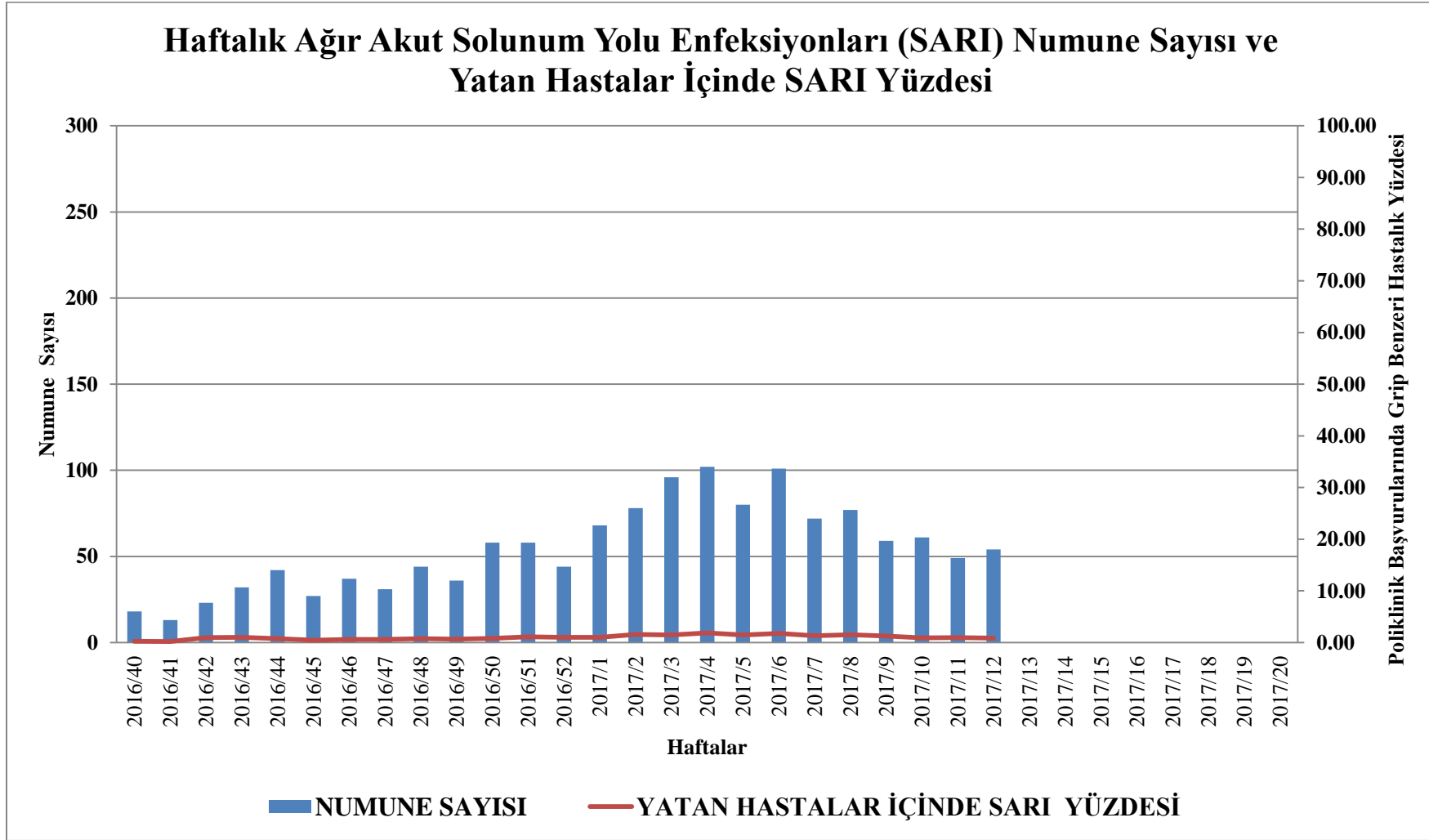
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNi.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	19		7		8		0		15		5		54	
Çalışılan Numune	19		7		8		0		15		5		54	
Toplam Pozitiflik*	2	10.5	0	0.0	1	12.5	0	0.0	1	6.7	2	40.0	6	11.1
İnf A		1		0		0		0		0		0		1
İnf A H1N1		0		0		0		0		0		0		0
İnf A/H3		1		0		0		0		0		2		3
İnf B				0		1		0		1		0		2
Adenovirus		0		1		0		0		0		0		1
Birden fazla etken		1		0		0		0		0		0		1
Coronavirüs		0		1		0		0		2		1		4
Enterovirüs		0		0		0		0		0		0		0
Hum. Metapneumovirüs		0		0		0		0		0		0		0
Human Bocavirüs		0		1		0		0		0		0		1
Parechovirüs		0		0		0		0		0		0		0
Parainfluenza		1		0		0		0		0		0		1
Rhinovirüs		5		0		1		0		1		1		8
RSV		4		1		2		0		3		0		10
Diğer		0		0		0		0		0		0		0
TOPLAM		13		4		4		0		7		4		32

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

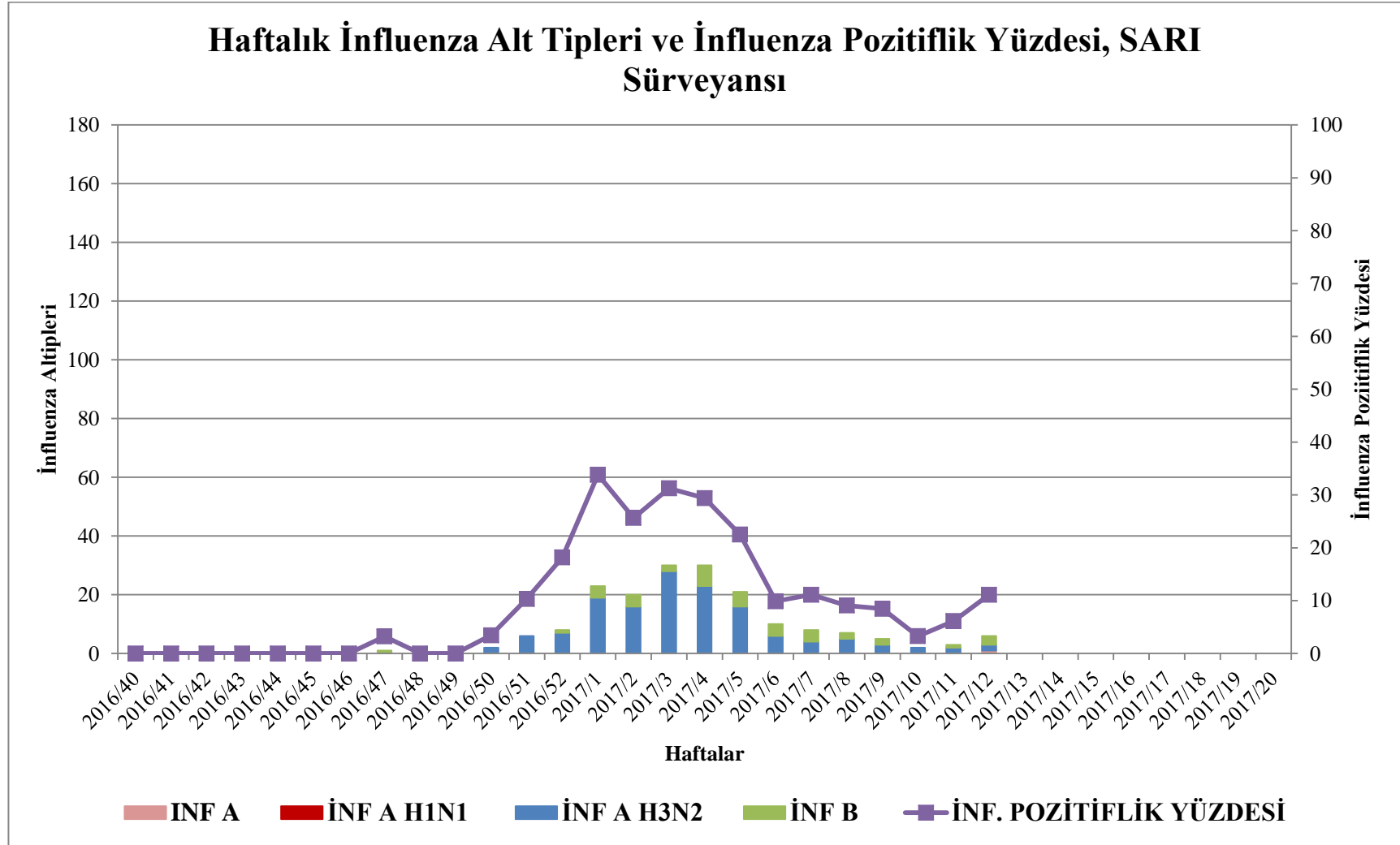
TABLO-4
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (40 - 12. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	481		101		258		71		394		78		1383	
Çalışılan Numune	481		101		257		71		394		78		1382	
Toplam Pozitiflik*	38	7.9	16	15.8	24	9.3	13	18.3	63	16.0	29	37.2	183	13.2
İnf A	1		0		0		0		0		0		1	
İnf A H1N1	0		0		0		0		0		0		0	
İnf A/H3	25		15		19		10		49		23		141	
İnf B	12		1		5		3		14		6		41	
Adenovirus	6		1		0		2		5		0		14	
Birden fazla etken	40		5		23		4		21		2		95	
Coronavirüs	17		4		5		7		14		4		51	
Enterovirüs	1		0		0		0		3		0		4	
Hum.Metapneumovirüs	13		4		17		0		13		2		49	
Human Bocavirüs	5		2		3		0		2		1		13	
Parechovirüs	0		0		1		0		0		0		1	
Parainfluenza	20		0		17		5		6		3		51	
Rhinovirüs	51		4		33		2		22		5		117	
RSV	97		12		66		4		33		1		213	
Diğer	0		1		0		0		1		0		2	
TOPLAM	288		49		189		37		183		47		793	

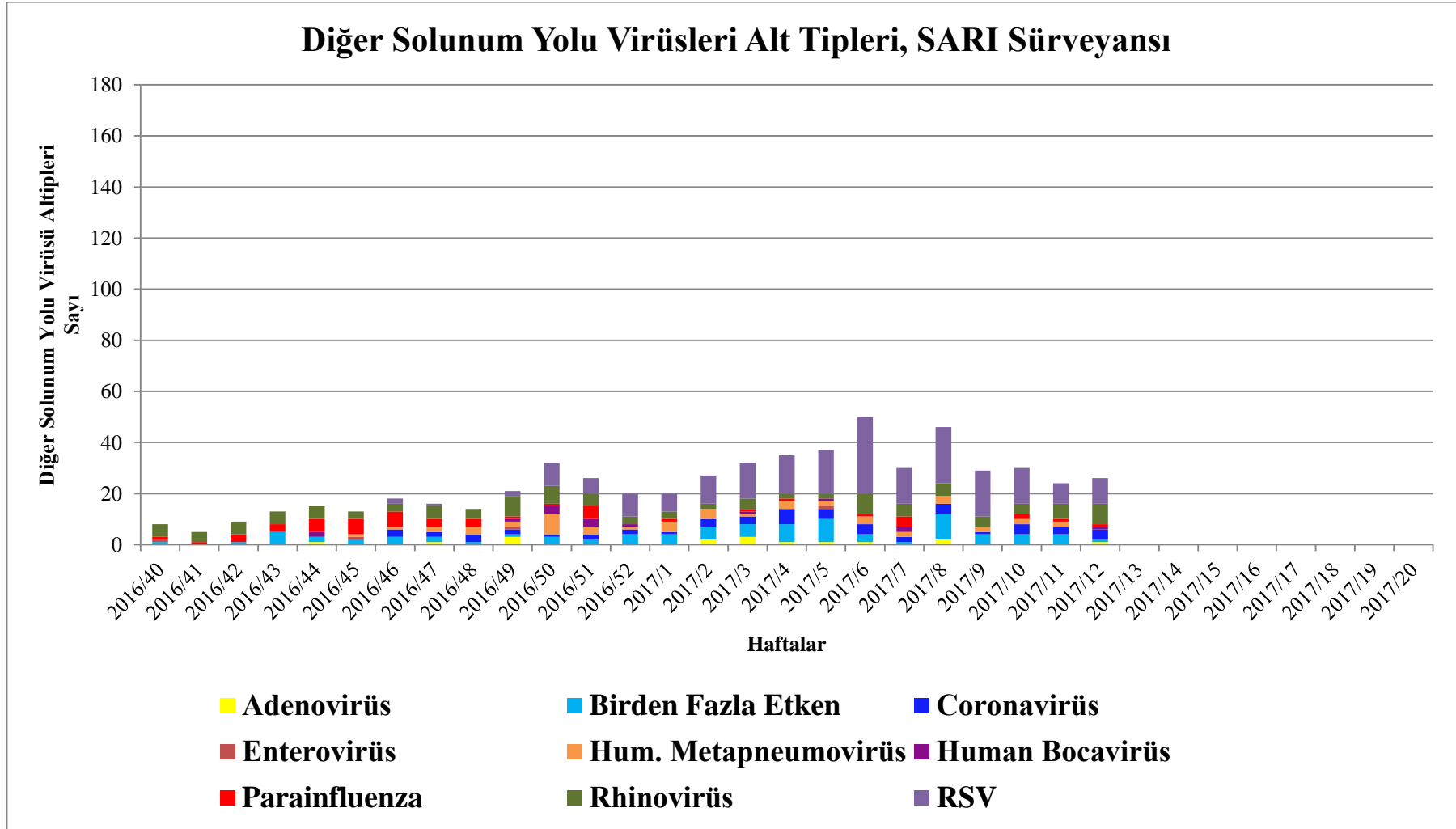
*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-3: Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve yatan hastalar içinde SARI yüzdesi.

Grafik – 4: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

Grafik – 5: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen diğer solunum yolu virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı

GRİBE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

1- Kişisel Korunma Önlemleri

- Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınmalıdır.
- Grip benzeri bir hastalık geçirildiğinde evde istirahat etmelidir.
- Hastayken, hastalığı bulaştırmamak için mümkün olduğunca diğer insanlarla temas sınırlandırılmalıdır.
- Aksırma ve öksürme esnasında burun ve ağız kağıt mendille kapatılmalı ve kullanılan kağıt mendil çöp kutusuna atılmalıdır.
- Sabun ve su ile eller sık sık yıkanmalıdır.
- Bulaşma yollarından olan ağız, burun ve gözlere kirli ellerle temas etmekten kaçınmalıdır.
- Yüzeyler sık sık temizlenmelidir.

2- Grip Aşısı

Grip nedeniyle ciddi hastalık riski taşıyan belirli gruplar mevcuttur ve bu gruplar için korunma büyük önem taşır. Bu sebeple, 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olan erişkin ve çocuklar, şeker hastalığı dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, kan hastalığı veya bağışıklık sistemi baskılanmış olan erişkin ve çocuklar ile 6 ay- 18 yaş arasında olup uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuk ve gençlerin hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak, hekim tarafından reçete edildiğinde, yılda bir defaya mahsus olmak üzere grip aşısı bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanmaktadır. Bu kişiler hekime başvurarak reçete ile eczanelerden aşılarını alabilirler.

Diğer önemli bir risk grubu da sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanları, hem kendileri birçok hastayla karşılaştıkları için risk altındadırlar, hem de kendileri hasta olduklarında başka insanlara hastalık bulaştırma riski taşırlar. Sağlık çalışanları için her yıl grip aşısı temin edilmekte ve ücretsiz uygulanması yapılmaktadır.

Bazı kişiler için ise grip aşısı uygulanması tıbbi açıdan sakıncalı olacağı için yasaktır. Bunlar yumurta alerjisi olanlar (yumurta yediğinde ciddi allerjik reaksiyon geçirenler), geçmişte grip aşısı uygulanmasıyla ciddi allerjik reaksiyon gelişmiş olanlar ve 6 aydan küçük bebeklerdir. Orta dereceli ya da ciddi ateşli bir hastalık geçirmekte olan kişilerin geçirdiği hastalığın belirtileri azaldıktan sonra aşılınmaları daha uygun olacaktır.

Yukarıda sayılan risk gruplarındaysanız grip geçirdiğinizde hekime müracaat ediniz. Ayrıca, grip geçirdiğinizde belirtileriniz ağırlaşır (nefes darlığı, göğüs ağrısı, bilinç bulanıklığı, yüksek ateş, öksürük gibi belirtilerin ortaya çıkması) bir hekime başvurun ve tavsiyelerine göre gerekli ilaçları kullanın. Antibiyotikler gribi tedavi etmezler, bu nedenle hekim tavsiyesi dışında antibiyotik kullanmayın.